

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "СВЕТЛИНА - 1945" С. ПОЛКОВНИК ДЯКОВ О,
ОБЩИНА КРУШАРИ, ОБЛ. ДОБРИЧ

1. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.1 НЧ "Светлина - 1945" е традиционна самоуправляващо се българско просветна сдружение със седалище с.Полк.Дяково общ.Крушари, обл. Добрич, което изпълнява и държавни културно - просветни задачи. В неговата дейност и да участват всички граждани без ограничение на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.1.2 Читалището работи в тясно взаимодействие с културни институти, учебни заведения, държавни органи и обществени организации, с които може да се сдружава за провеждане на съвместна дейност.

Чл.3 Читалището може да сътруднича с други читалища, за защита на Своите интереси и за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

Чл.4 Народна Читалище "Светлина - 1945" е юридическо лице с публичностна цел от момента на вписването му в регистъра на Окръжен съд гр. Добрич.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл.5 Целта на Народното Читалище е да задоволява потребностите на гражданите свързани със:

- развива и обогатява културния живот
- запазва традициите и обичаите на българския живот
- разширява знанията на гражданите и приближаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата
- възпитава и утвърждава националното самосъзнание
- осигуряване на достъп до информация

Чл.6 Основните дейности на читалището са :

- уредва и поддържа библиотека и читалня
- развива и подпомага любителското художествено творчество
- организира школи, клубове, празненства, концерти, фестивали и др.
- събира и разпространява знания за родния край
- извършва допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава им цели. Народните читалища не разпределят печалба.

Чл. 7 Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно на религиозни

общности и юридически лица с нестопанска цел, за казартни игри и ношни заведения.

- за постоянно подзване от политически партии и организации
- на председатели, секретари, членовете на настоятелствата и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл. 8 Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и мероприятия

-читалищните сдружения намиат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на другите читалища, които са техни членове.

III. УЧРЕДЯВАНЕ

Чл. 8 Народно Читалище "Светлина - 1945" е регистрирано на 24.09.1997 год. в Добрички Окръжен съд като самостоятелно юридическо лице с нестопанска цел.

Чл. 8 (1) Читалище могат да учредят най - малко 50 дееспособни физически лица за ослата.

(2) Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране

5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения.

б. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския взнос.

Чл. 9 т. (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра на организациите с нестопанска цел на окръжния съд, в чийто район е седалището на читалището.

(2) Действително учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването, пораждат права и задължения само за лицата, които са ги извършили, лицата, сключили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

(3) Вписването на читалищата в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

1. Протоколът от учредителното събрание
2. Уставът на читалището, подписан от учредителите
3. Нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо

читалището и валидният печат на читалището.

(4) В регистъра се вписват:

1. наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране.
2. уставът;
3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. името и длъжността на лицето, което представлява читалището
5. настъпилите промени по т.1 и т.4

(5) Наименованието на народното читалище трябва да не въвежда заблуждение и да не пакърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване.

(6) Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление. Адресът на читалището е адресът на неговото управление.

(7) Всяка промяна в обстоятелствата по ал.4 трябва да бъде заявена в 14 дневен срок от възникването ѝ.

(8) Народното читалище може да кандидатства за държавна и / или общинска субсидия след изтичането на едногодишен срок от вписването в регистъра по чл.10.

Чл.10 (1) Към министъра на културата се води публичен регистър на народните читалища .

(2) В регистъра по ал.1 се вписват:

1. наименованието на читалището
2. седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране;
3. клоновете на читалището
4. името на лицето, което представлява читалището
5. БИК по БУЛСТАТ
6. настъпилите промени по т.1 и т.5

(3) Всяко читалищно настоятелство в 7 дневен срок от вписването на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписване в регистъра по ал.1. Към заявлението се прилагат данните по ал.2, уставът на читалището и списък с членовете на читалището.

(4) Министърът на Културата или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в регистъра по ал.1 и уведомява служебно за това кмета на общината, където се намира седалището на читалището.

(5) На читалището, което не е вписано в регистъра по ал.1 не се предоставят субсидии от държавния и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване.

IV. УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 11 (1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

т.2 Индивидуални членове могат да бъдат само български граждани. Те биват действителни и спомагателни

- действителните членове са деспособни лица над 18 години плащат редовно членски внос в размер най- малко 2 лв. годишно имат право на глас , за да бъдат избирани в ръководни органи задължават се да участвуват във формите организирани о читалището.
- за пенсионери – 1 лв
- спомогателни членове са лица до 18 години , плащат редовен членски внос в размер най – малко 1 лв. годишно , имат съвещателен глас , имат право да избират и да бъдат избирани.

т.3 Колективните членове подпомагат дейността на читалището, поддържането и обогатяването на материалната база , имат право на един глас . Те плащат членски внос в размер най – малко 30 лв. .

- а) Стопански организации
- б) Фирми и търговски сдружения
- в) Кооперации и сдружения

т.4 Почетните членове могат да бъдат граждани с особени заслуги към читалището.

Чл.12.Органи на управление на читалището са :
Общото събрание , Настоятелството и Проверителната комисия

Чл.13 т.1 Върховен орган на читалището е Общото събрание

т.2 Общото събрание се състои от членовете на читалището имащи право на глас

Чл. 14 Общото събрание :

- изменя и допълва Устава
- избира и освобождава членовете на Настоятелството , Проверителната комисия и Председателя
- приема вътрешни актове , необходими за организация на дейността на читалището
- изключва членове на читалището
- приема основни насоки на дейността на читалището
- взема решение за членуване или прекратяване на членство в читалищния съюз
- приема бюджета на читалището и годишния отчет до 30 март на следващата година
- определя размера на членския внос
- отменя решения на органите на читалището
- взема решение за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината
- взема решение за прекратяване на читалището
- взема решение за отнасяне до съда за незаконосъобразни действия на ръководството или отделните читалищни членове
- решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището

Чл.15 т.1 Редовно Общо събрание се свиква на Настоятелството най- малко веднъж годишно.Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството , по искане на Проверителната комисия или 1/3 от членовете на читалището.

Т.2 Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същият срок на общодостъпни места трябва да бъде обявено и съобщение за събраниято.

Т.3 Общото събрание е законно, ако присъствуват най-малко половината от членовете на читалището, имащи право на глас. При липса на кворум събранието се отлага с 1 седмица. Тогаво събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

Т.4 Решения на Общото събрание относно ЧЛ.14 ал.1 тл.4, 10, 11 и 12 Изменения и допълнения на Устава, изключване на членове на читалището, отмяна на решения на читалището се взема с 2/3 квалифицирано мнозинство. Всички останали решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Т.5 Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако противоречи на закона или устава.

Т.6 Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземането на решението.

Т.7 Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

ЧЛ.16 Т.1 Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, което се състои най-малко от 3 члена, избирани за срок от 3 години. Същите трябва да няма роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен. Настоятелството работи на обществени начала. Членовете му трябва да са личности, познаващи дейността на читалището, готови да работят за нейното развитие, да се познати личности от обществото и да могат да контактуват с него, да познават нормативната база. Промени състава му могат да се правят на отчетните и извънредни събрания на читалището.

Т.2 Настоятелството:

свиква Общо събрание

осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание подготвя и внася отчет в Общото събрание отчет за дейността на читалището

подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджета на читалището

утвърждава плата му;

назначава Читалищен секретар на читалището измежду членовете си и

утвърждава длъжностната му характеристика.

взема решения с мнозинство повече от половината на членовете с

ЧЛ.17 (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

Т.2 Председателят:

- Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание
- Представява читалището
- Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание
- Отчита дейността си пред настоятелството
- Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на настоятелството.

Чл. 17 а. Секретарят на читалището :

- се назначава от читалищното Настоятелство и ръководи цялостната дейност на читалището и неговия административен състав
- подготвя въпросите и организира тяхното обсъждане от читалищното Настоятелство и осигурява изпълненията на решенията му
- води кадровите дела на администрацията, подготвя
- организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета
- отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал
- представява читалището заедно и поотделно с председателя
- Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия или права и сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга/ на председателя на читалището.

Чл. 18 Проверителната комисия се състои най – малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

- Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съврузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.
- проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.
- при констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

Чл. 19 Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

- Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на

конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

V. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 20 Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещи права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 21 Читалището набира средства от следните източници:

- членски внос
- културно – просветна и информационна дейност
- субсидии от държавния и общинския бюджет
- наеми от движимо и недвижимо имущество
- дарения и завещания
- други приходи

Чл. 22 Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата съгласувано с областните администрации и общините по места.

- С решение на общинския съвет читалището може да се финансира допълнително над определената по ал.1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.
- Гласуваната от общинския съвет субсидия за читалището, определена на основата на нормативи и по реда на ал.2 не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл. 23 Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

- при недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищната сграда средствата се осигуряват от общински съвет.

Чл. 24 Читалищата не могат да отчуждават недвижими вещи и да учредяват ипотека върху тях

- движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по – доброкачествени само по решение на настоятелството

Чл. 25 Недвижимото и движимо имущество, собственост в читалището както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен на вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 26 Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет – приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

- отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя общината, на чиято територия се намира читалището.

Чл. 26 а Председателят на народното читалище ежегодно в срок 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следваща година.

- кметът на общината внася направените предложения в общински съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищна дейност в общината.

- програмата по ал.2 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината
- председателя на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществения читалищни дейности и изпълнение на програмата по ал.2 и за изразходваните средства през предходната година.
- докладите по ал.4 на читалищата на територията на общината се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалищни вносители на докладите.

VI ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 27 Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

- дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави
- имуществото не му се използва според целите и предмета на дейността на читалището
- е налице трайна невъзможност читалището да действа или и развива дейност за период две години. В тези случаи министър на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище
- не е учредено по законния ред
- е обявено в несъстоятелност
- прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направен самостоятелно и след подаден сигнал от министъра на културата
- прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно

Чл. 28 Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище

Чл. 29 При прекратяване на читалищно сдружение се прилага съответно чл 27 и чл.28

Чл. 30 За неуредените в този закон случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

VII АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 31 Председател и / или секретар на читалище който предостави имущество в нарушение на чл3 ал.4 се наказва с глоба в размер на от 500 до 1000 лева и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години

Чл 32 Председател на читалище или представляващ читалищно сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срок по чл.10 ал.3 се наказва с глоба от 150 до 300 лева

Чл 33 Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл.26 ал.4 се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл 34 Нарушенията се установяват с актове на:

оправомощени от министъра на културата длъжностни лица - за нарушения по чл.32

кмета на съответната община или оправомощени от него длъжностни лица - за нарушения по чл.31 и 33

наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник министър,съответно от кмета на общината съставянето на актове,издаването,обявяването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания

събраните глоби за нарушения по ЧЛ.32 се внасят в Национален фонд "Култура"

VIII. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3 Съществуващите народни читалища се регистрират по този закон в срок до 31 декември 1997 година като представят:

протокол от общото събрание,свикано след влизането на закона в сила устав нотариално заверен образец от подписа на лицето,представяващо читалището и валидния печат на читалището
броят на членовете на общото събрание трябва да съответства на чл.8 ал.1

§ 4 На народните читалища по реда на Закона за държавната собственост безвъзмездно се отстъпва право на ползване върху сградите и другите недвижими имоти, предоставени им до влизане в сила на този закон от държавата и общинските органи за читалищни нужди.
правото на ползване се потвържда с прекратяването на читалището

§ 5 Възстановява се собствеността на читалищата върху всички имоти,включително и земеделски земи, отнети за държавна и общинска нужда независимо от основанията. Възстановяването на правото на собственост върху земеделски земи и възвръщането във владение се извършват по реда на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

§ 6 С влизането на този закон в сила на неземлените читалища безплатно се предоставя за ползване 50 декара земя от общинския поземлен фонд,ако има таква.

Този устав може да се изменя от общото събрание на читалището с мнозинство от 2/3 от присъстващите на събирането

Празник на читалището е 24 май Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост.

Народното читалище има име,кръгъл печат с надпис НЧ "Светилища - 1945" с.Полк.Дяково, област Добрич в средата с разтворена книга.

Настоящият устав е приет на общо събрание на читалището,състояло се на 17.05.2010г.

